

Анотація до навчальної дисципліни
«Майстерність кінотелеоператора»

(для операторів)

Мета курсу - опанування студентами специфічною формою відображення життя методом кіно-, теле-, відеозйомки у процесі творення інформаційних, публіцистичних, художньо-постановочних творів аудіовізуальних мистецтв. Розглядаються складні процеси творення кіно-, теле-, відеофільмів і програм, специфіка роботи оператора в різновидах творчої діяльності, пов'язаної зі створенням одного з найважливіших компонентів видовища – зображення.

Міжпредметні зв'язки. Курс «Майстерність кінотелеоператора» має безпосередній зв'язок з такими дисциплінами, як: «Сценографія театру, кіно і телебачення», «Основи режисури», «Кінотелережисура», «Монтаж», «Відеомонтаж», «Майстерність актора», «Організація телевиробництва та кінотелепродюсерство» тощо.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетенцій: знання основних методів роботи оператора при створенні художніх, документальних, науково-просвітницьких, навчальних, рекламних фільмів і програм; знання художньо-творчих закономірностей формування задуму майбутнього аудіовізуального твору, принципів колективного творення; знання комплексу технічно-технологічних процесів, пов'язаних із втіленням задуму; знання основних категорій та дефініцій.

Програмні результати навчання:

знати: специфіку роботи в кожному з аудіовізуальних мистецтв, родову, видову, жанрову специфіку кожного з них; практичний досвід провідних ведучих телепрограм; зарубіжний досвід роботи в різноформатних програмах; різноманітні методики роботи «над собою» та іншими учасниками програми.

вміти: сформулювати задум твору; знайти творчо-виробниче рішення задуму; використовувати весь арсенал виражальних можливостей кіно-, теле-, відеотехніки; здійснювати зйомку; узгоджувати свій задум із колективним задумом твору.

володіти: здатністю аналізувати виробничі обставини, технічні можливості щодо творчого задуму; здатністю будувати глибинні, просторові композиції кадру; здатністю творчо використовувати можливості операторської техніки; уміннями орієнтуватись у виборі відеоформату в залежності від кінцевої мети створення продукції; уміннями використовувати можливості плівки; проводити зйомки на натурі за умов різного характеру освітлення; здатністю вибирати характер освітлення на натурі в залежності від творчого задуму та драматургії кіно-, відеотвору; уміннями відтворювати різні характери освітлення в павільйоні та використовувати природні можливості інтер'єру.

Змістове наповнення навчальної дисципліни.

Типи камер та світла. Камери Digital analogue. DSLR. Екшин-камера. Компактна камера. Мобільна камера. Дзеркальна та недзеркальна камера. Ознайомлення із поняттям роздільної здатності, пікселю, фрейму, full HD, 8K. Широке розкриття поняття штучного світла. Взаємодія штучного світла із тінню.

Опрацювання на практиці - виставлення світла. Опрацювання Key light, Fill light, Hair light.

Кадрування та рух камери. Рух камери. Поняття pan, tilt, pedestal, dolly, стабілізація, кран, штатив, зйомка руками, rack focus, zoom. Розташування камер. Зйомка двома та трьома камерами. Особливості роботи операторів при одночасній зйомці кількома камерами. Суть та причини рамкування. Види кадркування залежно від мети. Він'єтування та методи його створення. Чинники, що впливають на якість створеного кадру. «Золоті пункти». Поняття «фон». Елементи, що формують фон. Види фону залежно об'єкту. Поняття «об'єкт».

Зйомка репортажу та реклами. Основні відмінності різних видів репортажів (спортивний, соціальний, політичний тощо). Види репортажів за прогнозованістю (плановані, ситуаційні, екстренні). Типи репортажу залежно від способу трансляції (прямі і фіксовані). Типи репортажу залежно від звукового супроводу (синхронний і німий). Види репортажу за способом викладу (коментований та некоментований). Різновиди репортажів залежно від предмета відображення (репортаж подій, постановчий, тематичний або проблемний). Зйомки різних типів реклами (масова, індустріальна, торгівельна, роздрібна, фінансова, контактна, кадрова). Телевізійна та інтернет-реклама як наймасовіші види медійної реклами. Класифікація реклами за територіальним принципом (локальна, регіональна, міжнародна, глобальна).

Зйомка фільму. Основні напрямки створення документальних фільмів. Класифікація документалістики за Б. Ніколсом (поетична, наглядова, рефлексивна, описова, спільна/інтерактивна, перформативна) Завдання документалістики. Визначення мети створення документальних фільмів. Вибір сюжету та розробка сценарію документального фільму. Кінохроніка. «Псевдодокументалістика» Практика зйомки документального фільму. Особливості створення повнометражних фільмів. Робота зі знімальною групою і розподіл обов'язків. Особливості зйомок науково-популярного кіно.

Зйомка в студії. Поняття «хромакей» та його синонімічний ряд (ріпроекція, хроматичний ключ, кеїнг по кольору телеінкрустація, кольоровість). Причини домінування зеленого(грін скрін) для кіновиробництва та синього (блю скрін) для зйомок телепередач. Правила використання інших кольорів (маджента). Вибір матеріалу фону. Правила освітлення: катафоти (світлодіодна підсвітка) та термокеїнг (інфрачервоне, ультрафіолетове світло) Суміщення зображень. Композитинг (заміна фону). Заміна зображень чи відео.

Соціальні мережі. Формат і розмір відео залежно від обраної соціальної мережі (Інстаграм, Ютуб, Фейсбук, Твітер, Телеграм). «Квадрат». Особливості горизонтального відео, «16:9». Специфіка вертикального відео. Трансляції наживо (Periscope). Поняття «мобільне відео», особливості його створення. Різновиди кінофестивалів. Спеціалізовані відео-сайти та особливості їх функціонування.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 12 кредитів ЄКТС, загальний обсяг – 360 годин, у т. ч. – 150 години аудиторних занять і 210 години – самостійна та індивідуальна робота.

Форма семестрового контролю: 6 семестр – залік, 7,8 семестр - іспит